

BASIN BÜLTENİ

20 Mayıs 2022

2021 yılında dünyada borsalara kote olan şirketlerin toplam piyasa 124 trilyon dolar oldu

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği tarafından hazırlanan "Türkiye Sermaye Piyasası 2021" raporuna göre, 2021 yılında dünyada borsalara kote olan şirketlerin toplam piyasa değeri bir önceki yıla göre yüzde 17 artarak 124 trilyon dolara ulaştı. Borsa İstanbul ise yüzde 574 devir hızı ile 2021 yılında da dünyanın en likit piyasası oldu.

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nin (TSPB) "Türkiye Sermaye Piyasası 2021" raporu yayımlandı. Raporda, Covid-19 salgınına sınırlamaya yönelik kısıtlayıcı tedbirlerin gevşetilmesi, aşılamanın hız kazanması ve destekleyici ekonomi politikaların sürmesinin katkısıyla küresel iktisadi faaliyette 2020 sonunda başlayan toparlanmanın, 2021 yılında da sürdüğüne dikkat çekildi. Raporda, salgın ortamında hükümetler ile merkez bankalarının desteklerinin sürmesi, tasarruf eğiliminin artması ve düşük faiz ortamında yatırımcıların, alternatif getiri arayışıyla sermaye piyasalarına ilgisinin arttığı ve 2021'de dünya genelinde borsa getirilerinin pozitif olduğu ve halka arzların da arttığı vurgulandı.

2021 yılında dünyada borsalara kote olan şirketlerin toplam piyasa değerinin bir önceki yıla göre yüzde 17 artarak 124 trilyon dolara ulaştığının vurgulandığı raporda, işlem hacminin de aynı oranda artarak 215 trilyon dolara ulaştığı belirtildi. Borsa İstanbul işlem hacmindeki artışın etkisiyle yüzde 574 devir hızı ile önceki yıl olduğu gibi 2021 yılında da dünyanın en likit piyasası oldu. TSPB raporuna göre, yüzde 355 devir hızı ile Çinli Şenzhen Borsası en likit ikinci borsa olurken, yüzde 346 devir hızıyla Tayvanlı Taipei üçüncü, yüzde 298 devir hızıyla ABD'li Nasdaq ise dünyanın en likit dördüncü borsası oldu.

2021 yılının getiri şampiyonu Zimbabve Borsası oldu

"Türkiye Sermaye Piyasası 2021" raporuna göre, 23 gelişmiş ve 24 gelişmekte olan ülkenin büyük ve orta ölçekli şirketlerinin performansını yansıtan MSCI ACWI endeksi, 2021 yılını dolar bazında yüzde 19 artışla tamamladı. Gelişen piyasalar endeksinin yılı yüzde 3 kayıpla tamamladığı 2021 yılında, gelişmiş piyasaların gelişmekte olan piyasalardan pozitif ayrıştığı belirtildi. Raporda, 2021 yılında Çin dışındaki gelişmekte olan ülkeler genelinde pay piyasalarından sermaye çıkışının yaşandığı kaydedildi.

Rapora göre, 2021 yılında organize borsalar arasında dolar bazında bir önceki yıla kıyasla en fazla getiriyi yüzde 209 oranıyla Zimbabve Borsası sağladı. 2021 yılında yüzde 97 getiri ile Zambiya'daki Lusaka Borsası ikinci en yüksek getiri sağlayan borsa olurken, Sri Lanka Borsası yüzde 65 getiri ile üçüncü, Estonya Borsası yüzde 37 oranında getiri ile dördüncü oldu. 92 borsa arasında 74'ü 2021 yılını pozitif getiri ile tamamlarken, 18 borsa 2021 yılını kayıpla kapattı. Raporda, Borsa İstanbul'un,

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ

dolar bazında yüzde 30 ile en fazla değer kaybeden borsa olduğu 2021 yılında, en fazla kayıp yaşanan diğer 9 borsanın 4'ünün Latin Amerika, 2'sinin Afrika, 2'sinin Asya ve 1'inin Avrupa ülkesi borsası olduğu görüldü.

TSPB'nin derlediği verilerde, salgın ortamında internet üzerinden işlemlerin ivmelenmesiyle birlikte, teknoloji şirketlerinin iş hacmi ve bu şirketlere olan yatırımcı ilgisinin teknoloji şirketlerinin ağırlıkta olduğu Nasdaq'ta fiyatların yüzde 29 artmasında etkili olduğu belirtildi. 2020 yılında salgın nedeniyle zayıf seyreden petrol fiyatlarının 2021 yılında yeniden yükselmesiyle ekonomisi ağırlıkla petrol gelirine bağlı olan ülke borsalarının sıralamada öne çıktığı görüldü.

Dünyada borsaların piyasa değeri 124 trilyon dolara çıktı

"Türkiye Sermaye Piyasası 2021" raporunda, endekslerdeki artışın yanı sıra halka arzların da etkisiyle 2021 yılında dünyada verisi incelenen 85 borsaya kote olan şirketlerin toplam piyasa değerinin bir önceki yıla göre yüzde 17 artarak 124 trilyon dolara çıktığı vurgulandı. TSPB'nin Dünya Borsalar Federasyonu verilerinden yararlanarak oluşturduğu raporda, "2021 yılında dünya borsalarındaki toplam piyasa değerindeki artışın üçte ikisi NYSE, Nasdaq ve Euronext'ten geldi. Bu borsalar toplam piyasa değerinin yarısını oluşturdu. ABD borsalarındaki şirketler, 52 trilyon dolarlık piyasa değeri ile dünya borsalarının toplam piyasa değerinin yüzde 41'ine sahip. 7.3 trilyon dolar piyasa değeri ile Avrupa'nın en büyüğü olan ve Hollanda, Belçika, Fransa, Portekiz, Norveç, İtalya Borsalarını içeren Euronext Borsa ile Uzak Doğu blokunda yer alan Japonya, Çin, Hong Kong ve Şenzen borsaları piyasa değeri bakımından ABD borsalarının ardından gelerek, toplam piyasa değerinin yüzde 26'sını oluşturdu" denildi.

New York Borsası 27.7 trilyon dolar piyasa değeri ile dünyanın en değerli borsası

Rapora göre, New York Borsası 27.7 trilyon dolar piyasa değeri ile 2021 yılında dünyanın en değerli borsası olma unvanını korudu. Nasdaq 24.6 trilyon dolar ile ikinci sırada, Şanghai 8.2 trilyon dolar piyasa değeriyle üçüncü sırada yer aldı. Borsa İstanbul ise önceki yıla göre 6 sıra gerileyerek 138 milyar dolar piyasa değeri ile 2021 yılında 38'inci sırada yer aldı. 2021 yılı sonunda borsaların piyasa değerinin ilgili ülkelerdeki GSYH'ya oranının yüzde 123'e çıktığının belirtildiği raporda, Hong Kong borsasının piyasa değeri itibarıyla milli gelirinin 15 katı büyüklüğe ulaştığına dikkat çekildi. Dolar bazında hesaplandığında Borsa İstanbul'un piyasa değerinin Türkiye GSYH'sına oranının ise yüzde 17 olduğu vurgulandı.

Borsalara kote şirket sayısı 56 bine yaklaştı

Raporda, 2021 sonu itibarıyla dünyada yatırım fonları ve holdingler hariç 87 borsaya kote olan yerli, yabancı şirket sayısının 56 bine yaklaştığı belirtildi. İncelenen borsalar arasında 5 bin 600'e yakın şirketle en fazla şirketin kote olduğu borsa Hindistan Bombay olurken, 3 bin 824 şirketle Japonya Borsası ikinci, 3 bin 678 şirketle Nasdaq OMX üçüncü sırada yer aldı. Raporda, kote olan şirket sayısı bakımından ilk 10'da yer alan borsaların dünyadaki borsaya kote olan şirketlerin yüzde 56'sına sahip olduğu belirtildi. 2021 yılında 87 borsa arasında 798 şirket ile Nasdaq OMX en fazla yabancı şirketin kote olduğu borsa oldu. İlk 10 sıralamasında yer almayan Viyana Borsası'na kote olan şirketlerin yüzde 92'si, Lüksemburg'a kote olan şirketlerin ise yüzde 80'i yabancı şirketlerden oluşuyor. Menkul kıymet yatırım ortaklıkları ve borsa yatırım fonları hariç, 380 şirketin kote olduğu Borsa İstanbul, 87 borsa arasında bir önceki yıla göre üç sıra düşerek 2021 yılı sonunda 30'uncu sıraya geriledi.

Hisse senedi işlem hacmi 215 trilyon dolara ulaştı

TSPB'nin Dünya Borsalar Federasyonu verileri üzerinden yaptığı derlemelere göre, artan yatırımcı ilgisinin etkisiyle 2021 yılında dünyada hisse senedi işlem hacmi yüzde 17 artarak 215 trilyon dolara ulaştı. 2021 yılında bir önceki yıla göre yüzde 3.369 oranında artışla işlem hacminin en fazla arttığı borsa Pearl Equities isimli iştiraki aracılığıyla pay piyasası işlemlerine 2020 yılı Eylül ayında başlayan Miami Uluslararası Menkul Kıymetler Borsası (MIAX) oldu. Rapora göre, yüzde 350 oranında artışla Abu Dabi Borsası, 2021 yılında işlem hacmi artışında ikinci olurken, yüzde 231 ile Panama'daki Latin Amerika Borsası üçüncü, yüzde 226 artışla Kuveyt Borsası dördüncü oldu. ABD borsaları, piyasa değerinde olduğu gibi işlem hacminde de ilk sıralarda yer aldı. 2021 yılında 794 milyar dolarlık işlem

hacmiyle Borsa İstanbul, hisse senedi işlem hacmi bakımından dünya borsaları arasında 20'nci sıradaki yerini korudu.

Raporda, sağladıkları düşük maliyet, hızlı işlem ve tek merkezden birçok piyasaya ulaşabilme gibi imkanlarla alternatif işlem platformlarının da son yıllarda yatırımcılar tarafından tercih edildiği vurgulandı. Rapora göre, önemli alternatif işlem platformlarından biri olan Cboe ABD'nin işlem hacmi önceki yıla kıyasla 2021 yılında yüzde 11 arttı.

Küresel yatırım fonları 71 trilyon doları aştı

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nin, ABD Yatırım Kuruluşları Enstitüsü'nün (Investment Company Institute) 46 ülkeyi kapsayan verilerinden derlediği "Türkiye Sermaye Piyasası 2021" raporuna göre, dünyadaki yatırım fonlarının toplam büyüklüğü borsa endekslerindeki artışa paralel olarak 2021 yılında bir önceki yıla kıyasla yüzde 13 artarak 71 trilyon doları aştı. ABD'nin 34 trilyon dolarlık yatırım fonu portföyü ile dünya sıralamasında ilk sırada yer alırken raporda yatırım fonlarına ilişkin şu ifadeler yer aldı: "2021 yılında milli geliri 84 milyar dolar olan Lüksemburg'un yatırım fonu büyüklüğü 6,6 trilyon doları aştı. İrlanda, 2021 yılında yatırım fonu portföyünü bir önceki yıla göre yüzde 15 artırarak, 4,6 trilyon dolarlık portföy büyüklüğü ile dünyada üçüncü sırada yer aldı. Yatırım fonu büyüklüğünü yüzde 46 gibi yüksek bir oranda artıran Çin, dördüncü sıraya çıktı. Yatırım fonları büyüklüğünde ilk 10'da yer alan ülkelerin yatırım fonu portföy büyüklüğü, toplam portföy büyüklüğünün yüzde 90'ını oluşturuyor." Raporda, 2021 yılında Türkiye'deki yatırım fonu portföy büyüklüğünün bir önceki yıla kıyasla dolar bazında yüzde 16 artarak 20.4 milyar dolara çıktığı vurgulandı.

Detaylı Bilgi için:

<https://www.tspb.org.tr/wp-content/uploads/2022/05/Turkiye-Sermaye-Piyasasi-2021.pdf>

TSPB hakkında:

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB), banka, aracı kurum, portföy yönetim şirketleri ve yatırım ortaklıklarının üye olduğu öz düzenleyici bir meslek kuruluşudur.